

TÜM HEKİMLER İÇİN TEMEL PSİKIYATRİK BİLGİ VE BECERİLER

Editör

Dr. Aışan Burak YAŞAR

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kâğıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-8430-77-6	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Tüm Hekimler için Poliklinik Koşullarında Bilinmesi Faydalı Psikiyatrik Bilgi ve Beceriler	47518
Editör	Baskı ve Cilt
Alişan Burak YAŞAR	Vadi Matbbacılık
ORCID iD: 0000-0002-6778-3009	Bisac Code
Yayın Koordinatörü	DOI
Yasin DİLMEN	10.37609/akya.1024

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşurmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Bu kitap psikiyatrik bilgilerin kullanılabilceği tüm hekim görüşmelerinde faydalı olacak kimi önemli bilgileri kısa kısa tüm hekimler için tek bir kitapta toplamak amacı ile hazırlandı. Bu kitapta hastalarla görüşmede karşılıklı ilişki-
deki zorlukları yönetmekten, bazı önemli psikiyatrik hastalıkları tanımaya; gerekli yönlendirme yapabilecek kadar psikoterapileri tanımaktan, bazı küçük teropotik teknikleri klinik görüşmelerde kullanabilmek için temel bazı bilgilere sahip olmaya kadar geniş bir alanda ruh sağlığı bilgisini toplamaya çalıştık. Alandaki deneyimli hocaların kısa özetler halinde özenle ve son bilimsel gelişmeler doğrultusunda hazırladığı bu kitabın, dahili veya cerrahi tüm branşlardaki hekimlere faydalı olabilmesi dileği ile.

Dr. Alişan Burak YAŞAR

İÇİNDEKİLER

- 1. Bölüm** Tüm Tıbbi Görüşmeler için Psikiyatriden Gelen Kavramlar:
Aktarım, Karşı Aktarım ve Koruyucu Sınırlar1
Arda Kazım DEMİRKAN
- 2. Bölüm** Travma Duyarlı Görüşme 7
Pelin BOZKURT GÜNENDİ
- 3. Bölüm** Stigma ve Damgalama19
Fatma Akyüz KARACAN
- 4. Bölüm** Ruh Sağlığını Güçlendirme için Bilimsel Öneriler33
Ebru ŞAHAN
- 5. Bölüm** Cinsel İşlev Bozukluklarının Tanınması ve Cinsel Danışmanlık...55
Rümeysa TAŞDELEN
- 6. Bölüm** Poliklinikte Akut Ruhsal Travma Belirtileri Gösteren
Başvurulara Yaklaşım71
Emine Merve AKDAĞ
- 7. Bölüm** Travma Sonrası Stres Bozukluğu ve Karmaşık Travma
Sonrası Stres Bozukluğunu Tanımak 89
İbrahim GÜNDOĞMUŞ

8. Bölüm	Sık ve Önemli Bazı Özel Sendromlar-Görünce Kaçırma Uygun Yönlendir (Bipolar Bozukluk Manik ve Depresif Dönemi Tanımak) 103 Ahmet GÜRCAN
9. Bölüm	Hastalık Kaygısı Bozukluğu ve Yönetimi 121 Burcu BAKAR KAHRAMAN
10. Bölüm	Obsesif Kompulsif Bozukluk Hastaları ile Yaşanabilecek Zorluklar ve Aşım Yolları..... 135 Sevda BAĞ
11. Bölüm	Yapay Bozukluk..... 151 Seda ŞÜKÜROĞLU
12. Bölüm	İntiharın Değerlendirilmesi ve Yönetimi163 Seda KİRAZ
13. Bölüm	Psikotik Atakta Uygun Dil ve Uygun Yönlendirme 181 Gamze GÜRCAN
14. Bölüm	Otizm Spektrum Bozukluğu Olgularının Yönetimi199 Alper ALNAK
15. Bölüm	Multidisipliner Yaklaşım ve Psikiyatri 211 Aybike TELKÖK ŞEN
16. Bölüm	Geriatrik Özen: Eşlik Eden Psikiyatrik Hastalıklar ve Diğerleri...235 Abdullah Burak UYGUR
17. Bölüm	Poliklinikte İyi ve Kötü Haber Verme253 Fikret Ferzan GIYNAŞ
18. Bölüm	Poliklinikte Aile ile Tedavi Planlamak..... 265 Betül KURTSES GÜRSOY Ayşe Zeynep AKKOYUN
19. Bölüm	Poliklinikte Panik Atak ile Gelen Hastanın Yönetimi..... 283 Didem Şule ERDEM

20. Bölüm	Kanser Hastalarında Olası Ruhsal Süreçler: Kabul ve Yas Süreçleri, Yas Danışmanlığı.....	303
	Nilifer GÜRBÜZER Sertaç ZENGİL	
21. Bölüm	Poliklinikte Tedavi Reddine Yaklaşım.....	319
	M. Batuhan AYIK	
22. Bölüm	Poliklinikte Konversiyon Atağına Yaklaşım	329
	Hatice KAYA	
23. Bölüm	Poliklinikte İstismar Tespitinde Ruhsal Duyarlı Adli Süreç Organizasyonu.....	343
	Ayşe Nur İNCİ KENAR	
24. Bölüm	Poliklinikte Medikal Probleme Neden Olan Bağımlılıklarda Motivasyonel Yaklaşım	355
	Sercan KARABULUT	
25. Bölüm	Psikiyatride Sık Kullanılan İlaçlar ve Sık Görülen İlaç Etkileşimleri.....	363
	Nazife Gamze USTA SAĞLAM	
26. Bölüm	Sık Poliklinik Başvurularında Süreci Yönetmek: Neler Yapılabilir?	379
	Çisem ERDAŞ Şükrü Alperen KORKMAZ	
27. Bölüm	Poliklinikte Çocuk Duyarlı Yaklaşım ve Muayene.....	389
	Eda FERAH KAYA	
28. Bölüm	Polikliniğe Adli Makamlarca Zorunlu Getirilen Bireye Yaklaşım...407	
	Cengiz CENGİSİZ	
29. Bölüm	Poliklinik Koşullarında Uykusuzluğa Yaklaşım ve Pratik Öneriler	419
	Ömer Faruk UYGUR	

- 30. Bölüm** Poliklinikte Kullanılabilecek Bazı Metakognitif Terapi Teknikleri443
Esengül EKİCİ
- 31. Bölüm** Poliklinikte Kullanılabilecek Bazı Psikodrama Teknikleri455
Nafiye Selcan YILDIRIM
- 32. Bölüm** eřitli Terapilerin Kimi Bazı Taktikleri ve Vurguları (Poliklinikte Kullanılabilecek Bazı Polıvagal Teknikler)471
Ezgi SELÇUK ÖZMEN
- 33. Bölüm** Poliklinikte Kullanılabilecek Bazı BDT Teknikleri481
Elif ÖZCAN TOZOĞLU
- 34. Bölüm** Poliklinikte Kullanılabilecek Bazı ACT Terapi Teknikleri 497
Kübra DURAN
- 35. Bölüm** Sistemik Terapi Yaklaşımı.....517
Pınar KIZILAY ÇANKAYA
- 36. Bölüm** Poliklinikte Kullanılabilecek Bazı zm Odaklı Terapi Teknikleri533
Hafize Gülnur şEN
- 37. Bölüm** Poliklinikte Kullanılabilecek Bazı Hipnotik Telkin Yöntemleri... 553
Gözde YONTAR
- 38. Bölüm** eřitli Terapilerin Kimi Bazı Stratejileri ve Vurguları (Poliklinikte Kullanılabilecek Bazı Aile Terapisi ve Teknikleri)...563
Meltem OKTAY
- 39. Bölüm** Poliklinikte Kullanılabilecek Bazı Motivasyonel Görüşme Teknikleri 575
Furkan Bahadır ALPTEKİN

YAZARLAR

Uzm. Dr. Arda Kazım DEMİRKAN

Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı, Liv
Hospital Samsun Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-1982-5569

Uzm. Dr. Pelin BOZKURT GÜNENDİ

???

ORCID iD: 0000-0001-6075-4216

Uzm. Dr. Fatma AKYÜZ KARACAN

Bezmîâlem Vakıf Üniversitesi Tıp
Fakültesi Hastanesi
ORCID iD: 0000-0001-6166-9355

Uzm. Dr. Ebru ŞAHAN

Uzm. Dr. Marmara Üniversitesi, Pendik
Eğitim ve Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-1287-8166

Uzm. Dr. Rümeyza TAŞDELEN

Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve
Araştırma hastanesi, Psikiyatri AD
ORCID iD: 0000-0002-2493-6351

**Uzm. Dr. Başasistan Emine Merve
AKDAĞ**

Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve
Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2866-7790

Uzm. Dr. İbrahim GÜNDOĞMUŞ

Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-1921-1495

Uzm. Dr. Ahmet GÜRCAN

Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı,
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh
Sağlığı ve Hastalıkları AD
ORCID iD: 0000-0002-3545-8981

Uzm. Dr. Burcu BAKAR KAHRAMAN

İstanbul Sultan II. Abdülhamid Han Eğitim
ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-5386-8319

Uzm. Dr. Sevda BAĞ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi İstanbul
Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri
Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-8041-3611

Uzm. Dr. Seda ŞÜKÜROĞLU

Serbest Hekim
ORCID iD: ???

Uzm. Dr. Seda KİRAZ

Hitit Üniversitesi Erol Olçok Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-9393-6921

Uzm. Dr. Gamze GÜRCAN

Akdağmadeni Devlet Hastanesi
ORCID iD: 0000-0001-9896-8869

Uzm. Dr. Alper ALNAK

Çocuk ve Ergen Psikiyatristi, Sakarya
Eğitim ve Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-3515-8217

Uzm. Dr. Aybike TELKÖK ŞEN

Bursa Çekirge Devlet Hastanesi
Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-1492-6907

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Burak UYGUR

Alanya ALKÜ Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı
ve Hastalıkları AD
ORCID iD: 0000-0001-7056-7553

Uzm. Dr. Fikret Ferzan GIYNAŞ

Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, Pul Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-8280-2979

Dr. Öğr. Üyesi Betül KURTSES GÜRSOY

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD
ORCID iD: 0000-0002-1261-0848

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Zeynep AKKOYUN

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD
ORCID iD: 0000-0001-6742-8042

Uzm. Dr. Didem Şule ERDEM

Madalyon Psikiyatri Merkezi
ORCID iD:

Uzm. Dr. Nilifer GÜRBÜZER

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Psikiyatri Bölümü
ORCID iD: 0000-0003-0224-8272

Uzm. Dr. Sertaç ZENGİL

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Psikiyatri Bölümü
ORCID iD: 0000-0001-9610-2869

Uzm. Dr. M. Batuhan AYIK

Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim
ve Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-9322-2336

Uzm. Dr. Hatice KAYA

Sultanbeyli Toplum Ruh Sağlığı Merkezi
ORCID iD: 0000-0003-3281-5135

Doç. Dr. Ayşe Nur İnci KENAR

Pamukkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi
ORCID iD: 0000-0001-9206-7170

Uzm. Dr. Sercan KARABULUT

Antalya Atatürk Devlet Hastanesi
Amatem Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-0122-229X

Uzm. Dr. Nazife Gamze USTA SAĞLAM

Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, Tevfik Sağlam
Kadın Kliniği

ORCID iD: 0000-0003-4727-2460

Uzm. Dr. Çisem ERDAŞ

Sağlık Bakanlığı Üniversitesi Van Eğitim
ve Araştırma Hastanesi

ORCID iD:

Uzm. Dr. Şükrü Alperen KORKMAZ

Ankara Şehir Hastanesi Psikiyatri Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-0684-3303

Uzm. Dr. Eda FERAH KAYA

Konya Şehir Hastanesi

ORCID iD: 0000-0001-6931-038X

Başasistan, Cengiz CENGİSİZ

Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları
Hastanesi

ORCID iD: 0000-0001-5552-8767

Uzm. Dr. Ömer Faruk UYGUR

Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Psikiyatri Kliniği

ORCID iD: 0000-0003-2376-5113

Uzm. Dr. Esengül EKİCİ

Çorum Sungurlu Devlet Hastanesi
Psikiyatri

ORCID iD: 0000-0002-5227-798X

Uzm. Dr. Nafiye Selcan YILDIRIM

???

ORCID iD: 0000-0002-8114-3657

Uzm. Dr. Ezgi SELÇUK ÖZMEN

Trabzon Fatih Devlet Hastanesi

ORCID iD: 0000-0002-2057-4947

Uzm. Dr. Elif ÖZCAN TOZOĞLU

???

ORCID iD: 0000-0003-2300-2634

Uzm. Dr. Kübra DURAN

Çorum Osmancık Devlet Hastanesi

Psikiyatri Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-9423-1357

Uzm. Dr. Pınar KIZILAY ÇANKAYA

Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Psikiyatri Kliniği

ORCID iD: 0000-0001-9663-6000

Uzm. Dr. Hafize Gülnur ŞEN

Psikiyatrist & Psikoterapist Serbest Hekim

ORCID iD: 0000-0001-5840-783X

Uzm. Dr. Gözde YONTAR

Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Psikiyatri Kliniği

ORCID iD: 0000-0001-5639-9178

Uzm. Dr. Meltem OKTAY

Sağlık Bilimleri Üniversitesi İstanbul Eğitim
ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-5975-7492

Uzm. Dr. Furkan Bahadır ALPTEKİN

Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı,

Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi

ORCID iD: 0000-0002-3844-1800